

Opgave 1

Een fabrikant plaatst in een landelijk dagblad een advertentie waarin ze personen oproept om zich te melden als beoordelaar voor haar producten. Een persoon schrijft zich vervolgens in bij de afdeling marketing van een fabrikant als beoordelaar en geeft hierbij informatie over zichzelf en zijn leefstijl. Als die persoon vervolgens mee wil doen aan een campagne ontvangt hij (als hij tot de doelgroep hoort) een proefexemplaar van een product waar actie voor wordt gevoerd. Zo doet de fabrikant Unilever mee in een campagne voor wasmiddelen als Omo en Robijn Klein en Krachtig. Vervolgens mag hij het uitproberen en wordt er van hem verwacht dat hij een beoordeling maakt en deze doorstuurt naar de afdeling marketing en via e-mail naar vrienden en bekenden. Het via e-mail doorsturen van informatie over een product naar vrienden en bekenden wordt buzzen genoemd.

bron: www.buzzer.nl (aangepast)

- 2p **1** Is er bij de advertentie voor de werving van beoordelaars door de fabrikant in een landelijke dagblad sprake van persoonlijke communicatie of van massacommunicatie? Motiveer het antwoord.
- 1p **2** Tot welk marketinginstrument behoort het verstrekken van proefexemplaren van een product door de fabrikant aan consumenten? Motiveer het antwoord.

Opgave 2

Bij deze opgave horen de informatiebronnen 1 tot en met 5.

In deze opgave blijven de belastingen buiten beschouwing.

F. Wichers heeft in een decemberloterij in 2007 een prijs van € 100.000,- gewonnen. Dit bedrag wil hij voor langere tijd opzij zetten voor zijn enig kleinkind Aaltje dat op 1 januari 2002 is geboren. Hij staat nu voor de vraag wat met het gewonnen prijzengeld te doen. De heer Wichers overweegt drie opties:

optie	
1	Het bedrag op 1 januari 2008 storten op de Blitz-spaarrekening bij de Polksbank (<i>informatiebron 1</i>).
2a	Het bedrag op 1 januari 2008 investeren in een vakantiewoning bij Landal GreenParks met een gegarandeerd rendement (<i>informatiebron 4</i>).
2b	Het bedrag op 1 januari 2008 investeren in een vakantiewoning bij Landal GreenParks met een rendement op basis van verhuuropbrengst (<i>informatiebron 4 en 5</i>).

De heer Wichers kiest voor die optie waarbij hij zijn kleindochter op haar achttiende verjaardag de hoogste waarde (in geld of goederen) kan schenken.

Optie 1:

Om zich een oordeel te vormen over deze optie, heeft de heer Wichers informatie verzameld over de Blitz-spaarrekening. *Deze informatie is in informatiebron 1 opgenomen.*

- 1p 3 Wat kan een reden zijn dat op de Blitz-spaarrekening een bonusrente wordt verstrekt?
- 4p 4 Bereken het bedrag dat op de achttiende verjaardag van Aaltje op de spaarrekening staat, als de interestvergoeding 3,1% per jaar blijft (*zie formuleblad*).

Optie 2:

De heer Wichers heeft contact opgenomen met Landal GreenParks. Deze organisatie heeft hem een brochure toegestuurd, waarvan de inhoud – deels – is opgenomen in *informatiebron 2*.

De heer Wichers heeft interesse in vakantiehuisje nummer 418 van Landal GreenParks (*zie informatiebron 3*).

De bijkomende kosten bij aankoop van het vakantiehuisje schat de heer Wichers op 10% van de aankoopprijs. Hij gaat er vanuit dat hij bij de onderhandelingen over de aankoop van het huis 4% van de vraagprijs af kan krijgen. Dit zal door Landal GreenParks geaccepteerd worden.

Voor het bedrag dat de heer Wichers in totaal meer moet betalen voor de aankoop van het vakantiehuisje dan de voor hem beschikbare € 100.000,-, sluit hij een aflossingsvrije lening af bij de financieringsmaatschappij van Landal GreenParks tegen 5,5% per jaar.

- 3p 5 Bereken het bedrag dat de heer Wichers zal moeten lenen.

Landal GreenParks stuurt hem informatie met betrekking tot de beleggingsmogelijkheden (*informatiebron 4*) en een overzicht van de exploitatiegegevens van de vakantiewoning (*informatiebron 5*). De heer Wichers gaat er vanuit dat de opbrengsten, evenals de kosten, elk jaar gelijk zullen blijven.

Optie 2a of 2b:

De heer Wichers zal aan het eind van elk kalenderjaar op 31 december de netto-opbrengst ontvangen van Landal GreenParks en dit bedrag op 1 januari van elk jaar storten op een spaarrekening bij de Gentabank waarop 2,5% samengestelde interest per jaar wordt vergoed.

- 2p 6 Bereken het bedrag (de netto-opbrengst) dat de heer Wichers jaarlijks kan storten op de spaarrekening bij de Gentabank als hij kiest voor optie 2a.
- 2p 7 Bereken de jaarlijkse verhuuropbrengst als de heer Wichers kiest voor optie 2b.
- 2p 8 Bereken het bedrag (de netto-opbrengst) dat de heer Wichers jaarlijks kan storten op de spaarrekening bij de Gentabank als hij kiest voor optie 2b.
- 1p 9 Zal de heer Wichers kiezen voor optie 2a of voor optie 2b? Motiveer het antwoord.

De heer Wichers gaat er verder vanuit dat de verkoopwaarde van het vakantiehuisje elk jaar met 1% ten opzichte van het voorafgaande jaar zal stijgen. Hierbij neemt hij zijn aankoopprijs exclusief bijkomende kosten als uitgangspunt voor de waardeverhoging. Op de achttiende verjaardag van Aaltje zal de heer Wichers het vakantiehuisje verkopen, de afgesloten lening aflossen en het spaarsaldo op de spaarrekening bij de Gentabank opnemen.

- 4p 10 Bereken het bedrag dat naar verwachting beschikbaar is op de achttiende verjaardag van Aaltje, als de heer Wichers het vakantiehuisje verkoopt, de lening volledig aflost en het spaarsaldo (*zie formuleblad*) bij de Gentabank opneemt.
- 1p 11 Voor welke optie (1 of 2) zal de heer Wichers kiezen? Motiveer het antwoord.

Formuleblad

Formules die ter beschikking staan voor de beantwoording van de vragen 4 en 10

4 + 10 gebruikte symbolen:

C = contante waarde

E = eindwaarde

K = kapitaal

T = termijnbedrag

p = rentepercentage

n = aantal perioden/termijnen

i = interest

formules:

$$i = \frac{p}{100}$$

$$C = K \times (1 + i)^{-n}$$

$$C_n = T \times \frac{1 - (1 + i)^{-n}}{i}$$

$$E = K \times (1 + i)^n$$

$$E_n = T \times (1 + i) \times \frac{(1 + i)^n - 1}{i}$$

—

Informatiebron 1

Algemene voorwaarden en kenmerken van de Blitz-spaarrekening

De Blitz-spaarrekening komt op naam van uw (klein)kind te staan, maar u beheert de rekening. Totdat het kind 18 jaar wordt, kan alleen geld worden opgenomen met een handtekening van de (groot)ouder.

Belangrijkste kenmerken:

- Aantrekkelijke basisrente op basis van 3,1% samengestelde interest per jaar.
- Een bonusrente van 20% over de totaal opgebouwde rente (inclusief de bonusrente) vanaf het moment van openen van de spaarrekening. Op de vijfde, tiende en achttiende verjaardag van uw (klein)kind wordt de bonusrente bijgeschreven op de spaarrekening.
- De spaarrekening wordt op de achttiende verjaardag van uw kind automatisch opgeheven; het spaarsaldo wordt overgeboekt naar een door u opgegeven (bank)rekening.
- Zonder kosten opnemen en bijstorten.
- Minimale eerste inleg is € 15.

Informatiebron 2

Informatie aankoop vakantiehuisje in een bungalowpark

Droomt u er ook wel eens van om een vakantiewoning te bezitten, voorzien van alle gemakken en met wandel-, water- en/of wintersportfaciliteiten praktisch om de hoek, waarbij u wel het rendement heeft, maar niet de dagelijkse zorg? Denk dan eens aan een belegging in recreatievastgoed bij een professionele en solide organisatie in de recreatiebranche.

Koop uw eigen woning

Landal GreenParks is één van de grootste verhuur- en beheerorganisaties van vakantiewoningen in Europa, met een gemiddelde jaarbezetting variërend van 60% tot 90%. Het aantal Landal parken is voortdurend in ontwikkeling en groeiend. Van de ruim 10.000 bungalows zijn er ca. 7.000 in particuliere handen. Alleen accommodaties op de bij Landal aangesloten parken worden in de verhuur genomen.

Doordat de verenigde eigenaren van het bungalowpark hebben gekozen voor het Landal management-concept, worden de verhuur, het beheer en de financiën volledig verzorgd door Landal GreenParks. Hierdoor wordt de totale bedrijfsvoering van het park ondersteund. De dagelijkse zorg wordt in handen gegeven aan een professionele organisatie.

De ondersteuning door de organisatie Landal GreenParks behelst een aantal diensten:

- Commercieel (o.a. verhuur, marketing, sales, brochures, internet, reserveringen, branding).
- Beheer (o.a. aansturing parkmanagement, communicatie eigenaren, kwaliteitsbewaking, exploitatie, P&O en salarisadministratie, uitstraling van het park).
- Financieel (o.a. huurafrekeningen, verenigingsfacturering, parkadministratie, debiteurenadministratie, financieel advies en, indien gewenst, zelfs de financiering van uw aankoop).

Door te kiezen voor de aansluiting bij een sterk merk als Landal, weet de consument welk kwaliteitsniveau hij kan verwachten. Deze waarborg vergroot de aantrekkingskracht van het park. Door aangesloten te zijn bij Landal, en als Landal park in de markt te worden gezet, komt het park binnen het bereik van een grote groep potentiële huurders. Dit vergroot de kansen op een aantrekkelijk rendement van de investering aanzienlijk.

bron: Landal GreenParks

Informatiebron 3

Aanbieding vakantiehuisje

Nederland, Drenthe
Landal Het Land Van Bartje
nr. 418, Ees

vraagprijs: € 193.000,- exclusief bijkomende kosten voor notaris

vrijstaand 6-persoons landhuis (type 6D4)

Dit landhuis heeft een woonoppervlakte van ca. 93 m². Op de begane grond is een woon-/eetkamer gesitueerd met openslaande deuren naar het terras en een markant hoekraam zorgt voor extra lichtval. De open keuken beschikt over inbouwapparatuur. Op de begane grond is één slaapkamer en op de verdieping zijn twee slaapkamers, alle voorzien van twee eenpersoonsbedden. De badkamer bevindt zich op de begane grond en is voorzien van een wastafel, douche, ligbad en apart toilet. In de woning is centrale verwarming en bij de woning een terras met tuinmeubilair en een berging. Bij de aankoopprijs is de standaardinventaris inbegrepen.

Naast de aankoopprijs is er een verplichte eenmalige bijdrage ter versterking van het eigen vermogen van het Vakantiepark Het Land van Bartje. Deze bijdrage wordt gevraagd omdat de bewoners gebruik kunnen maken van de attracties van het vakantiepark. De bijdrage is vanaf 1 januari 2005 vastgesteld op € 4.192,-. Dit bedrag wordt bij verkoop niet terugbetaald.

Bij overdracht betaalt de nieuwe eigenaar via de notaris de aankoopprijs en de eenmalige bijdrage.

bron: Landal Makelaardij

Informatiebron 4

Beleggingsmogelijkheden bij Landal GreenParks

Landal biedt twee aantrekkelijke mogelijkheden om in een vakantiewoning te beleggen.

Optie 2a: Beleggen met gegarandeerd rendement.

Landal GreenParks biedt de mogelijkheid te beleggen in vakantiewoningen tegen een vast rendement. Op de woning ontvangt de eigenaar gedurende een bepaalde periode van bijvoorbeeld 20 jaar een gegarandeerd rendement, ongeacht de gerealiseerde bezetting. Bovendien zijn alle kosten (exclusief eventuele financieringskosten) zoals groot en klein onderhoud, vervanging inventaris e.d. voor rekening van Landal GreenParks. Voor deze beleggingsvorm gelden ook beperkingen ten aanzien van het eigen gebruik. Het gegarandeerd rendement is 6% van het totaal door de belegger geïnvesteed vermogen in de vakantiewoning indien de verkoopprijs door Landal GreenParks is geaccepteerd.

Optie 2b: Rendement op basis van verhuuropbrengst.

Op deze manier wordt in een accommodatie geïnvesteed waarbij het rendement wordt gerealiseerd op basis van verhuuropbrengsten. Landal rekent met de eigenaar af op basis van de gerealiseerde bezetting. Voor deze beleggingsvorm worden de regels ten aanzien van eigen gebruik van de vakantiewoning bepaald door de Vereniging van Eigenaren. Deze kunnen per park sterk uiteenlopen: van twee weken tot onbeperkt.

Bij beide beleggingsmogelijkheden geldt dat u op 31 december beschikt over het u toekomende bedrag van dat kalenderjaar.

bron: Landal GreenParks

Informatiebron 5

Exploitatiegegevens vakantiehuisje indien gebruik wordt gemaakt van de mogelijkheid van rendement op basis van de verhuuropbrengst (optie 2b)

Verhuuropbrengst

Onder verhuuropbrengst wordt verstaan: het totaal van de in het kalenderjaar werkelijk door de eigenaar ontvangen huuropbrengsten.

	laagseizoen				middenseizoen				hoogseizoen			
aantal weken	18				26				8			
korting op de huurprijs	20%				10%				0%			
bezettingsgraad	50%				75%				100%			
maximum aantal personen per huis	4	6	8	10	4	6	8	10	4	6	8	10
huurprijs vóór korting per week in euro's	230	335	525	690	390	520	740	990	560	810	990	1.325

Kosten

- De Vereniging van Eigenaren van het park ontvangt van iedere eigenaar een jaarlijkse bijdrage (parkbijdrage). Hiervan worden onder meer enkele exploitatiekosten van het park betaald, o.a. de kosten voor het onderhouden en in stand houden van de gemeenschappelijke gedeelten van het park en de centrumvoorziening, uitbetaling personeel, vuilafvoer etc. De hoogte van dit bedrag is € 2.400,-;
- Extra kosten in verband met energie, gemeentelijke belastingen en verzekeringen: € 1.500,- per jaar;
- De kosten met betrekking tot het onderhoud van de bungalow en vervanging van de inventaris komen geheel voor rekening van de eigenaar. Gemiddeld dient u hiervoor per jaar € 1.200,- te betalen;
- Eventuele financieringskosten van een afgesloten aflossingsvrije lening bij de financieringsmaatschappij van Landal GreenParks. Elk jaar moet er op 31 december met betrekking tot deze lening 5,5% interest achteraf betaald worden.

bron: Landal GreenParks

Opgave 3

Metaalbewerkingsbedrijf Kogam bv maakt onderdelen voor sportfietsen, waaronder cranksets. Hiervan maakt Kogam twee modellen, één van aluminium en één van het lichtere, maar meer bewerkelijkere titanium. Voor beide modellen is begin 2008 een standaardkostprijsberekening gemaakt met behulp van de volgende voorcalculatorische gegevens:

kostensoort	Aluminium model		Titanium model	
	hoeveelheid	prijs	hoeveelheid	prijs
materiaal	1.110 gram	€ 2,00 per kilo	930 gram	€ 6,00 per kilo
arbeid	12 minuten	€ 42,00 per manuur	25 minuten	€ 42,00 per manuur
machine	10 minutenper machine-uur	15 minutenper machine-uur

De totale constante machinekosten bedragen € 249.550,- per jaar. De variabele machinekosten worden nihil verondersteld.

De constante machinekosten worden doorberekend in de standaardkostprijs via een machine-uurtarief. Voor de berekening van dat machine-uurtarief gaat Kogam uit van een normaal aantal werkweken van 46 per jaar, waarin de machine steeds 5 dagen per week gedurende 7 uur per dag draait. Deze speciale machine wordt alleen gebruikt voor de productie van cranksets.

- 2p **12** Bereken voor 2008 het machine-uurtarief.
- 2p **13** Bereken voor 2008 voor het Titaniummodel de standaardkostprijs.

Achteraf zijn over het jaar 2008 de volgende gegevens verzameld:

- Geproduceerde aluminium cranksets: 6.060 stuks
- Geproduceerde titanium cranksets: 2.480 stuks
- De machine heeft in totaal 1.650 uur gedraaid. De totale machinekosten bedroegen € 242.000,-.

- 2p **14** Bereken voor 2008 het efficiencyresultaat op de machine-uren (*zie formuleblad*). Geef aan of het een voordelig of nadelig resultaat is.
- 2p **15** Bereken voor 2008 het bezettingsresultaat op de machine-uren (*zie formuleblad*). Geef aan of het een voordelig of nadelig resultaat is.

Formuleblad

Formules die ter beschikking staan voor de beantwoording van de vragen 14 en 15

14 $\text{efficiencyverschil} = (sh - wh) \times sp$

sh = standaardhoeveelheid
wh = werkelijke hoeveelheid
sp = standaardprijs

15 $\text{bezettingsresultaat} = (W - N) \times \frac{C}{N}$

W = werkelijke machine-uren
N = normale machine-uren
C = constante kosten

Opgave 4

In de kredietverlening aan particulieren komen o.a. het doorlopend krediet en de persoonlijke lening voor.

- 1p **16** Wat is het kenmerkende verschil tussen een doorlopend krediet en een persoonlijke lening?

Van een geldverstrekker is het onderstaande overzicht beschikbaar:

kreditsom	rente per maand	maandtermijn	looptijd in maanden	totaal te betalen
€ 10.000	0,717%	€ 205,60	60	€ 12.336,00
€ 12.500	0,716%	€ 257,01	60	€ 15.420,60
€ 17.500	0,693%	€ 357,48	60	€ 21.448,80
€ 25.000	0,639%	€ 502,94	60	€ 30.176,40

Er zijn verschillende aflossingssystemen, bijvoorbeeld:

- lineair;
- met behulp van annuïteiten;
- in één keer aan het einde van de looptijd.

- 2p **17** Op basis van welk van de drie genoemde aflossingssystemen wordt een lening in het bovenstaande overzicht afgelost? Motiveer het antwoord.

Uit het overzicht blijkt dat naarmate het bedrag van de krediet som hoger wordt, het rentepercentage per maand lager wordt.

- 1p **18** Geef hiervoor een verklaring.

Opgave 5

Bij deze opgave horen de informatiebronnen 6 tot en met 9.

In deze opgave blijft btw buiten beschouwing.

De HockeyWinkel bv, gevestigd in Amsterdam, is een winkel die gespecialiseerd is in alle benodigdheden op het gebied van de hockeysport. De HockeyWinkel levert ook wedstrijdkleding aan een aantal verenigingen.

Omdat gebleken is dat een fors deel van haar klanten uit de regio Alkmaar afkomstig is, overweegt de directie per 1 juli 2009 in Alkmaar een filiaal (De HockeyWinkel Alkmaar bv) te openen. De directie onderzoekt de levensvatbaarheid van een filiaal en stelt hierbij als voorwaarde dat van de hockeyverenigingen gelegen in een straal van 20 km rond Alkmaar aan wie De HockeyWinkel nu al wedstrijdkleding levert, de potentiële ledengroei in de periode 2009 tot en met 2012 minimaal jaarlijks gemiddeld 8% dient te zijn.

- 2p **19** Toon aan dat door de hockeyverenigingen in de regio Alkmaar wordt voldaan aan de voorwaarde die wordt gesteld door de directie van De HockeyWinkel (*informatiebron 6*).

Het eventueel te openen filiaal in Alkmaar kan gefinancierd worden door € 25.000,- eigen vermogen en door vreemd vermogen. De bank heeft zich bereid verklaard een rekening-courantkrediet beschikbaar te stellen van maximaal € 60.000,-.

- 1p **20** Kan De HockeyWinkel Alkmaar voor het verkrijgen van het eigen vermogen van € 25.000,- een beroep doen op de openbare kapitaalmarkt? Motiveer het antwoord.

De directie zal overgaan tot het openen van het filiaal in Alkmaar als dit filiaal in 2009 winstgevend is. Om dit te bepalen worden een beginbalans per 1 juli 2009 en de resultatenbegroting over 2009 opgesteld (*zie uitwerkbijlage*).

- 3p **21** Stel de balans per 1 juli 2009 van het filiaal in Alkmaar samen (*zie informatiebron 7*). Vul hiertoe de uitwerkbijlage bij deze vraag in.

- 2p **22** Bereken de totale inkoopwaarde van de omzet van sportkleding in het 3e en 4e kwartaal van 2009 (*informatiebron 8*).

- 2p **23** Verklaar waarom in het algemeen de totale inkoopwaarde van de omzet van een product niet gelijk is aan het bedrag van de totale inkopen van dat product.

- 6p **24** Bereken het verwachte resultaat in 2009 van het filiaal in Alkmaar (*informatiebron 8 en 9*). Vul hiertoe de uitwerkbijlage horende bij deze vraag in.

- 1p **25** Wordt het filiaal in Alkmaar geopend? Motiveer het antwoord.

uitwerkbijlage

21

Openingsbalans filiaal De HockeyWinkel Alkmaar bv per 1 juli 2009			
debet	bedrag	credit	bedrag
Vaste activa		Eigen Vermogen	
.....	€	Aandelenvermogen	€ 25.000
.....	€		
Vlottende activa		Vreemd vermogen lang	
.....	€	€
.....	€	€
Liquide middelen		Vreemd vermogen kort	
.....	€	€
.....	€	€
Totaal	€	Totaal	€

24

Verwacht resultaat over het 3e en 4e kwartaal 2009 van het filiaal Alkmaar bv van de De HockeyWinkel bv		
Omzet		
- sportschoenen	€ 180.000	
- hockeysticks	€ 120.000	
- sportkleding	€	
- keepersets	€ <u>60.000</u>	
Totale omzet 3e en 4e kwartaal		€
Kosten		
- inkoopwaarde sportschoenen	€ 90.000	
- inkoopwaarde hockeysticks	€ 48.000	
- inkoopwaarde sportkleding	€	
- inkoopwaarde keepersets	€ <u>42.000</u>	
Totale inkoopwaarde omzet 3e en 4e kwartaal		€ <u>.....</u>
Totale brutowinst		€
Bedrijfskosten		
.....	€	
.....	€	
.....	€	
.....	€	
.....	€	
.....	€	
.....	€	
.....	€	
.....	€ <u>.....</u>	
Totale bedrijfskosten		€ <u>.....</u>
Totaal resultaat		€

Informatiebron 6

Aantal leden per hockeyclub en potentiële nieuwe leden van hockeyclubs in de regio Alkmaar

Ledenaantal hockeyclubs binnen een straal van 20 km rond Alkmaar

naam hockeyclub	plaats	ledenaantal op 1 januari 2009	De HockeyWinkel kledingleverancier
Alkmaarsche MHC	Alkmaar	865	ja
HV De Terriërs	Heiloo	714	nee
MHC Castricum	Castricum	770	nee
MHC Heerhugowaard	Heerhugowaard	312	ja

Potentiële nieuwe leden in de regio Alkmaar tot 2013

3-cijferige postcode	woonplaats	verzorgingsgebied hockeyclub	potentiële ledengroei in personen
148	Noordeinde, West en Oost Grafdijk, Starnmeer	MHC Castricum	34
170	Heerhugowaard	MHC Heerhugowaard	201
172	Broek op Langedijk Noord en Zuid Scharwoude	MHC Heerhugowaard	105
181	Alkmaar	Alkmaarsche MHC	155
182	Ouddorp	Alkmaarsche MHC	202
183	Koedijk Sint Pancras	Alkmaarsche MHC	52
184	Grootschermer, Driehuizen, Zuidschermer	Alkmaarsche MHC	34
185	Heiloo	HV De Terriërs	94
186	Bergen, Bergen aan Zee	Alkmaarsche MHC	84
187	Schoorl, Groet	Alkmaarsche MHC	48
190	Castricum, Limmen	MHC Castricum	58
192	Akersloot	MHC Castricum	26
193	Egmond-Binnen, Egmond aan den Hoef	HV De Terriërs	46

bron: VODW 070203-cle-mhe

Informatiebron 7

Investerings- en financieringsoverzicht van het eventueel te openen filiaal in Alkmaar

- Het winkelpand wordt gehuurd met ingang van 1 juli 2009 voor € 5.500,- per maand. In juni 2009 wordt de huur voor de maanden juli tot en met september in één keer betaald.
- Vervolgens moet de huur voor het begin van elk kwartaal voor het komende kwartaal worden voldaan.
- Voor de aanschaf van de winkelinrichting is € 80.000,- benodigd. Betaling vindt in 3 termijnen plaats: € 50.000,- in juni 2009, € 20.000,- op 15 juli 2009 en € 10.000,- op 15 oktober 2009. De per 1 juli 2009 nog te betalen bedragen worden geboekt op de balanspost Crediteuren.
- Bij de opening van de winkel is de voorraad sportartikelen € 235.000,- . De betaling hiervan vindt plaats in het derde kwartaal van 2009.
- In de winkel moet er voor € 500,- aan kleingeld in de kassa's aanwezig zijn.
- De financiering vindt plaats met een eigen vermogen van € 25.000,- .
- Het ontbrekende bedrag zal worden gefinancierd door het aantrekken van het rekening-courantkrediet.

Informatiebron 8

Exploitatiegegevens 1 juli 2009 – 30 juni 2010 (seizoen 2009-2010) van het te openen filiaal in Alkmaar van de inkoop en verkoop van artikelen

	artikelgroep			
	sportschoenen	hockeysticks	sportkleding	keepersets
Gemiddelde inkoop prijs per artikel	€ 40,00	€ 32,00	€ 36,00	€ 700,00
Brutowinst in procenten van de verkoopprijs	50%	60%	45%	30%
Verwachte jaarmzet seizoen 2009-2010	€ 240.000	€ 180.000	€ 72.000	€ 90.000

Verdeling omzet binnen het seizoen 2009-2010 (3e en 4e kwartaal 2009 + 1e en 2e kwartaal 2010):

	sportschoenen				hockeysticks				sportkleding				keepersets			
	2009		2010		2009		2010		2009		2010		2009		2010	
Kwartaal	3e	4e	1e	2e	3e	4e	1e	2e	3e	4e	1e	2e	3e	4e	1e	2e
Omzetverhoudingen*	8	1	2	1	6	2	3	1	9	1	1	1	7	1	1	3

* Deze omzetverhoudingen gelden zowel voor de op rekening als de tegen contante betaling verkochte sportartikelen.

- Sportschoenen en hockeysticks worden bij verkoop contant afgerekend. 80% van de sportkleding en alle keepersets worden aan hockeyverenigingen verkocht. Verenigingen betalen de nota 2 maanden na de maand van hun aankoop; alle verkopen aan particulieren vinden tegen contante betaling plaats.
- Binnen elk kwartaal is de omzet gelijkmatig over de maanden in dat kwartaal verdeeld.

Overzicht van de te verwachten inkopen

	Tweede kwartaal	Derde kwartaal	Vierde kwartaal
sportschoenen	€ 100.000	€ 12.000	€ 20.000
hockeysticks	€ 45.000	€ 20.000	€ 15.000
sportkleding	€ 50.000	€ 0	€ 0
keepersets	€ 40.000	€ 8.000	€ 8.000

Het ontvangen leverancierskrediet is drie maanden.

Informatiebron 9

Exploitatiegegevens 1 juli 2009 – 30 juni 2010 (seizoen 2009-2010) van het te openen filiaal in Alkmaar van de overige kosten

- De maandelijkse huurkosten van het winkelpand bedragen in 2009: € 5.500,- Met ingang van 1 januari 2010 wordt de huur met 5% verhoogd. De kwartaalhuur wordt betaald in de laatste maand voorafgaande aan het desbetreffende kwartaal.
- Overzicht verwachte kosten en uitgaven met betrekking tot de lonen.

kwartaal	loonkosten filiaal Alkmaar Hockeywinkel	werkgevers aandeel sociale lasten	brutoloon	werknemers-aandeel sociale lasten en loonheffing	nettoloon
3e	€ 47.840	€ 6.240	€ 41.600	€ 16.640	€ 24.960
4e	€ 11.960	€ 1.560	€ 10.400	€ 4.150	€ 6.250

- De aan de werknemers te betalen lonen worden betaald in de maand waarop ze betrekking hebben; de sociale lasten worden betaald in het kwartaal volgende op de maand waarin de lonen worden betaald.
- Er worden per 1 juli 2009 verzekeringen afgesloten waarvan de jaarpremie € 5.400,- bedraagt. De verzekeringspremie wordt één keer per jaar op 10 juli betaald.
- De kosten van het rekening-courantkrediet bedragen 8% enkelvoudige interest op jaarbasis. De interestkosten worden berekend over het aan het begin van het kwartaal opgenomen deel van het krediet. De omvang van dit krediet aan het begin van het derde kwartaal valt af te lezen uit de beginbalans (vraag 21); aan het begin van het vierde kwartaal bedraagt het krediet € 52.000,- . De interest wordt betaald via de rekening-courant op de laatste dag van het betreffende kwartaal.
- Vanaf 1 juli 2009 wordt maandelijks € 1.200,- afgeschreven op de winkelinventaris.
- Een deel van de voorraad blijkt moeilijk verkoopbaar te zijn. Daarom wordt een voorziening voor incourantheid van de voorraden getroffen. Elk kwartaal wordt 5% van de omzet toegevoegd aan deze voorziening.
- Met de hockeyverenigingen waarbij in de regio Alkmaar De HockeyWinkel als kledingleverancier optreedt, is een overeenkomst afgesloten met betrekking tot de sponsoring van die vereniging. Het sponsorbedrag is € 10,- per lid per jaar. Voor de omvang van het totale sponsorbedrag is het aantal leden per 1 januari van het desbetreffende jaar bepalend. Het bedrag wordt elk jaar op 1 oktober aan de verenigingen uitgekeerd.

Opgave 6

Zwiebel is een groothandel in sjalotten. De in- en verkopen vinden op twee manieren plaats:

- via directe levering; betaling vindt plaats op moment van levering.
- via termijncontracten; betaling vindt plaats vóór levering.

De volgende gegevens zijn aan de administratie van Zwiebel ontleend:

Per 1 april 2009:

- 6 ton sjalotten aanwezig in koelhuis;
- 30 ton sjalotten termijncontracten inkoop, levering april 2009;
- 16 ton sjalotten termijncontracten verkoop, levering april 2009;
- 25 ton sjalotten termijncontracten inkoop, levering mei 2009 en later;
- 28 ton sjalotten termijncontracten verkoop, levering mei 2009 en later.

In april 2009:

- 4 ton sjalotten inkoop met directe levering;
- 8 ton sjalotten verkoop met directe levering.

- 1p **26** Is er bij inkoop via termijncontracten voor Zwiebel sprake van leverancierskrediet of van afnemerskrediet? Motiveer het antwoord.

De kosten van het aanhouden van de voorraad sjalotten bedragen gemiddeld € 0,02 per kg per maand.

- 2p **27** Noem twee kostensoorten die aan het aanhouden van een technische voorraad verbonden zijn.
- 1p **28** Bereken de economische voorraad op 1 mei 2009.

Opgave 7

In deze opgave blijft de btw buiten beschouwing.

Dental Services bv is een handelsonderneming in tandartsbenodigdheden. Het boekjaar loopt gelijk met het kalenderjaar. Het bedrijf heeft per 31 december o.a. de volgende gegevens op de balans staan:

Enkele balansposten per 31 december	2008	2007
<u>Debet:</u>		
– Gebouw	€ 128.000,-	€ 125.000,-
<u>Credit:</u>		
– Herwaarderingsreserve	€ 8.000,-	€ 0,-
– Onderhandse lening	€ 45.000,-	€ 63.000,-
– Rekening-courantkrediet	€ 10.000,-	€ 0,-

Verder staat in de toelichting op deze balansposten:

- Het afgelopen jaar is voor € 5.000,- geïnvesteerd in het gebouw.
- Er is alleen op het gebouw afgeschreven.
- De herwaarderingsreserve betreft alleen een herwaardering van het gebouw.
- Op de onderhandse lening is op 1 april 2008 € 18.000,- vervroegd afgelost.
- Het rekening-courantkrediet is per 1 april 2008 ontstaan.

Aanvullend gegeven over 2008 van Dental Services:

- Interestkosten onderhandse lening € 2.475,-

- 2p **29** Bereken de afschrijvingskosten op het gebouw over 2008.
- 2p **30** Bereken het interestpercentage op jaarbasis dat over de onderhandse lening is betaald.

Volgens de leningsvoorwaarden kan Dental Services tussentijds vervroegd aflossen op de onderhandse lening. Hier heeft zij gebruik van gemaakt op 1 april 2008 waardoor het rekening-courantkrediet is ontstaan. Indien er vervroegd wordt afgelost, is er een eenmalige boete van 1% van het afgeloste bedrag verschuldigd. De interestkosten (exclusief boete) op het rekening-courantkrediet over 2008 bedroegen € 400,-. Een positief rekening-courantsaldo levert geen interest op.

- 2p **31** Bereken voor 2008 de besparing op de rente-uitgaven voor Dental Services door de vervroegde aflossing op de onderhandse lening.